

USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Jana Ducháčka a soudců JUDr. Ivy Trávníčkové, Ph.D., a Mgr. Lukáše Páchy ve věci

nezletilého: ██████████, narozený dne ██████████
bytem ██████████, ██████████
zastoupený opatrovníkem Statutárním městem ██████████
sídlem ██████████, ██████████

dítěte rodičů: ██████████, narozená dne ██████████
bytem ██████████, ██████████
zastoupená advokátem JUDr. Tomášem Kaplanem
sídlem Havlíčkova 404/2, Hradec Králové

██████████, narozený dne ██████████
bytem ██████████, ██████████
zastoupený advokátkou JUDr. Sárkou Veskovou
sídlem Brněnská 300/31, Hradec Králové

o úpravu styku, o vydání předběžného opatření,

k odvolání otce proti usnesení Okresního soudu v Pardubicích z 8.11.2022, č.j. 0 P 411/2021-193,

takto:

Usnesení okresního soudu se **mění** tak, že otec je oprávněn stýkat se s nezletilým ██████████
██████████, narozeným ██████████ v každém lichém kalendářním týdnu ve středu od 9:00 hodin do 18:00 hodin, v každém sudém kalendářním týdnu ve středu od 15:00 hodin do 18:00 hodin a v sobotu od 9:00 hodin do 18:00 hodin.

Matka je povinna nezletilého ke styku s otcem řádně připravit, předat mu nezletilého bez přítomnosti dalších osob na její straně v místě bydliště matky, otec je povinen nezletilého ke styku převzít ve stanovenou dobu na stanoveném místě a ve stanovenou dobu jej v místě bydliště matce vrátit zpět.

Tím se **mění** předběžné opatření nařízení usnesením z 11.5.2022, č.j. 0 P 411/2021-152.

Odůvodnění:

1. Okresní soud shora uvedeným usnesením zamítl návrh otce, jímž se domáhal rozšíření svého styku s nezletilým ██████████ tak, že jednou za 14 dnů takový styk ve středu neproběhne jen odpoledne, ale již od 9:00 hodin do 18:00 hodin a rovněž jednou za 14 dnů namísto pouze odpoledního nedělního styku, styk proběhne již v sobotu od 9:00 hodin do 18:00 hodin. Podle okresního soudu nebyla od doby nařízení posledního předběžného opatření, od něhož uplynulo necelých šest měsíců, prokázána žádná nová skutečnost, která by svědčila pro nutnost nové zatímní úpravy styku nezletilého s otcem ve smyslu jejího rozšíření. Současně, ačkoliv soud prvního stupně akceptuje obecný předpoklad, že je v zájmu nezletilého široký styk s druhým nepečujícím rodičem, mělo by ale takové rozhodnutí být učiněno až v konečném rozhodnutí ve

Shodu s prvopisem potvrzuje ██████████.

věci, a to po zpracování znaleckého posudku z oboru pedopsychologie, který by měl rozkrýt osobnosti rodičů a vzájemné rodinné vztahy.

2. Proti tomuto usnesení podal včasné odvolání otec. Domáhal se, aby odvolací soud přezkoumal usnesení soudu prvního stupně, toto přehodnotil a jeho návrhu na rozšíření styku s nezletilým vyhověl. Připustil, že předběžným opatřením, vydaným 11.5.2022, je nastaven základní styk s nezletilým. Nicméně současně vyjádřil přesvědčení, že v mezidobí došlo k vytvoření pevnější vazby s nezletilým, je tak namístě i proto jejich styk postupně rozšiřovat i v průběhu řízení do rozhodnutí ve věci samé, a to i s přihlédnutím k možnosti smysluplně takový styk realizovat. V situaci, kdy otec bydlí v [REDAKCE], nezletilý s matkou v [REDAKCE] – [REDAKCE], tak při momentálně nastaveném styku je otec omezen kontakt se synem realizovat mimo své bydliště, což zejména nyní v zimním období je spojeno s obtížemi. Na podporu svého návrhu a oproti názoru soudu prvního stupně vyjádřil přesvědčení, že období šesti měsíců je ve věku nezletilého dlouhým časovým úsekem a v kombinaci s navázaným vztahem k nezletilému, jde o novou skutečnost, která by měl být reflektována již před rozhodnutím ve věci samé, které se oddaluje v důsledku oddálení zpracování znaleckého posudku.
3. Z vyjádření matky k odvolání otce je zřejmé, že ta považuje rozhodnutí soudu prvního stupně za správné. Vyjadřuje přitom obavy o zdravý vývoj nezletilého pro případ rozšíření styku s otcem, a to i s odkazem na výsledky vyšetření nezletilého v rámci klinicko-psychologického vyšetření v [REDAKCE] krajské nemocnici a současně s některými projevy nezletilého v konkrétních situacích. Současně pak kriticky matka hodnotí přístup orgánu sociálně-právní ochrany dětí, jeho zlehčování předkládaných lékařských zpráv a s tím spojenou preferenci názoru otce.
4. Odvolací soud přezkoumal usnesení soudu prvního stupně, když vzal na zřetel i výsledky zprávy z psychologického vyšetření nezletilého v [REDAKCE] nemocnici – oddělení klinické psychologie z 10.11.2022. Z této zprávy vyplývá, že u nezletilého je pozorován nerovnoměrný psychomotorický vývoj, některé úlohy zvládá nad rámec svého věku, některé pak sotva z pohledu ročního dítěte, snadno dochází k přetížení, vzniku napětí, které pak ventiluje neadekvátních chování s automatickými pohyby ve snaze si ublížit, přičemž změny i situace pro něj třeba i příjemné, vyžadující nutnost se s nimi vypořádat a adaptovat se, u něj vedou k vyčerpání. Stávající vyhodnocení svědčí ve prospěch dětského autismu, přičemž vzhledem k pozorovanému chování chlapce a jeho schopnosti se zadaptovat v situaci vyšetření, navázat kontakt, sdílet pozornost, radost, se tato diagnóza nyní nejví jako zcela jednoznačná. Doporučené je kontrolní vyšetření v květnu 2023 a současně spolupráce s ranou péčí včetně péče logopedické.
5. Pro úvahu o přezkumu usnesení soudu prvního stupně, a tedy řešení otázky změny rozsahu styku otce s nezletilým ještě v průběhu řízení ve věci samé, je potřeba jen připomenout, že řízení ve věci samé stále probíhá, aktuálně je zpracováván znalecký posudek s předpokladem k jeho dokončení ke konci roku 2022.
6. Z dosavadního průběhu řízení o styk otce s nezletilým odvolací soud ještě připomíná zprávu orgánu sociálně-právní ochrany dětí z 24.6.2022 a ze 7.11.2022, z nichž především vyplývá setrvalý zájem otce na rozšiřování styku s nezletilým, s jeho snahou vytvořit pro to podmínky a současně, a to především, že z možného pozorování nezletilého v přítomnosti otce a jeho přítelkyně, nejsou zřejmé žádné nápadnosti, které by jakkoliv měly nasvědčovat, že samotný styk nezletilého s otcem je provázen nějakými vedlejšími negativními projevy, naopak jeho komunikace s otcem je zcela odpovídající věku a navázanému vztahu mezi nimi navzájem.
7. Odvolací soud ne zcela souhlasí s názorem soudu prvního stupně, že od doby nařízení posledního předběžného opatření uplynulo necelých šest měsíců, a že nejsou prokázány žádné nové skutečnosti, které by svědčily pro nutnost nové zatímní úpravy styku ve smyslu jejího rozšíření. V tomto směru lze totiž souhlasit s názorem otce o tom, že šestiměsíční období ve věku nezletilého je již poměrně dlouhá doba, v ní může, a také i v této věci došlo ke změnám, které je třeba reflektovat. Touto změnou bezpochyby je i orgánem sociálně-právní ochrany dětí stvrzené

navázání užší vazby otce s nezletilým, a tedy vzniku základní podmínky pro to, aby bylo možno uvažovat o rozšíření styku. V tomto směru lze ostatně připomenout zcela správné a přiléhavé odůvodnění usnesení soudu prvního stupně v předchozím usnesení z 11.5.2022, č.j. 0 P 411/2021-152, že v době nejranějšího dětství nebyla navázána citová vazba mezi nezletilým a otcem (a to i v důsledku běžícího řízení o určení otcovství k návrhu otce) a již tehdy soud prvního stupně správně konstatoval, že k jejímu budování a rozvíjení je třeba vytvořit adekvátní prostor v rámci pevně stanoveného právního rámce daného předběžným opatřením. Současně za správné a také přiléhavé tehdejší situaci, na které se ovšem dosud nic nezměnilo, je i to, že problematickým je okamžik kontaktu otce s dítětem a jeho předávání, na čemž se i podle poznatku soudu prvního stupně podílela sama matka svými neadekvátními reakcemi a chováním. Ačkoliv matka tehdy a nyní se dovolává zájmu nezletilého, upozorňuje na stresové reakce nezletilého v souvislosti s předáváním, tak to byla ona, která podle zjištění v rámci předávání vyvolávala konflikt s otcem, což mělo evidentně vliv i na samotného nezletilého.

8. Jistě platí, že předběžným opatřením nelze nahrazovat rozhodnutí ve věci samé, současně ale platí, že je-li potřeba zatímní úpravy poměrů, resp. její korekce s ohledem na změnu okolností, tak je namístě i před rozhodnutí ve věci samé, pokud nelze očekávat bezprostřední konečné rozhodnutí ve věci, aby poměry k nezletilému dítěti byly upraveny. A to způsobem, aby to co nejlépe odpovídalo zájmům nezletilého. Odkládat úpravu styku nezletilého s otcem až na období rozhodující ve věci samé, když není jisto, kdy k takovému rozhodnutí dojde a navázání a udržení kontaktu nezletilého s otcem, není nepochybně v nejlepším zájmu nezletilého. Proto je třeba poměry upravené předběžným opatřením revidovat tak, aby odpovídaly současným aktuálním poměrům. K tomu lze připomenout, že při rozhodování o nařízení předběžného opatření ve věci péče o nezletilé dítě se nerozhoduje o právech a povinnostech účastníků řízení s konečnou platností, nýbrž jde o opatření dočasné, jímž není prejudikován konečný výsledek sporu, protože jde jen o zatímní úpravu práv a povinností (srov. např. IV. ÚS 43/94, IV. ÚS 115/2000 a I ÚS 1094/16). Jinak by tomu bylo v případě, pokud by povaha navrhovaného předběžného opatření byla taková, že by důsledky předběžného opatření byly neodčinitelné.
9. Odvolací soud chápe matku v jejích pochybnostech o důsledcích konfliktních situací a jejich vlivu na nezletilého, zejména v podobě předávání nezletilého otci a následně zpět matce, a s tím spojenou vyšší náročností nezletilého se s takovou situací vypořádávat a adaptovat se na ni. Ale ani tyto pochybnosti a závěry vyplývající z předloženého psychologického vyšetření nemohou podle přesvědčení odvolacího soudu vyloučit, aby návrhu otce na změnu předběžného opatření bylo vyhověno. Ve výsledku totiž otec nežádá o častější kontakt s nezletilým, a tedy ve výsledku vyšší počet stresových situací pro nezletilého, ale žádá jen o rozšíření z hlediska času a snáší k tomu relevantní a pochopitelné důvody. Jestliže tak otec ve výsledku především žádá jednou za 14 dnů styk se synem na podstatnou část středy a následně pak další týden podstatnou část soboty, považuje odvolací soud takový požadavek za racionální a současně pak v nejlepším zájmu nezletilého. Zájmem nezletilého je nejen udržet a naopak rozvíjet vztahy s otcem, tyto vztahy pak udržovat nejen v nějakém veřejném prostoru během několika málo hodin, ale rovněž v jeho domácím prostředí, což zajistí rozšíření časových úseků, v nichž otec může styk s nezletilým realizovat.
10. I přes předkládané pochybnosti matky, výhrady vůči otci, vůči orgánu sociálně-právní ochrany dětí, z osvědčených skutečností nevyplývají žádné překážky, které by bránily realizaci styku nezletilého s otcem alespoň v tomto elementárním rozsahu. Proto také odvolací soud usnesení soudu prvního stupně podle § 220 odst. 1 o.s.ř. změnil a původně nařízené předběžné opatření korigoval dle požadavku otce. Součástí této korekce pak je i pravidlo o tom, že by v okamžiku předávání nezletilého měli být přítomni pouze rodiče, neboť z obsahu spisu vyplývá, že přítomnost dalších osob, zejména pořizujících nějaké záznamy, mohou zakládat a vytvářet konfliktní prostředí mezi rodiči navzájem a zprostředkovaně rovněž i negativně ve vztahu k nezletilému.

11. Nad rámec výše uvedeného pak lze dodat, že pro případ, že by se v dalším průběhu vedení řízení ve věci samé objevila nějaké překážka nebo skutečnost limitující úpravu styku otce s nezletilým, může soud prvního stupně i bez návrhu tuto úpravu korigovat. To platí i naopak ve směru k dalšímu rozšíření takto nataveného styku.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

Pardubice 15. prosince 2022

Mgr. Jan Ducháček v. r.
předseda senátu